

НАВЧАННЯ УЧНІВ БЕЗПЕЧНІЙ РОБОТІ З РІЗНИМИ ЕЛЕКТРОІНСТРУМЕНТАМИ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

*Бут Д. В.
м. Полтава*

Впровадження сучасних технологій виробництва є найважливішою умовою економічного розквіту держави, а одним з аспектів модернізації технологічних процесів – використання новітніх технологій оброблення матеріалів. Це передбачає застосування спеціального оснащення, в тому числі ручного електромеханічного інструменту (електроінструменту). Реалізація цих завдань неможлива без підготовки.

Професійна діяльність учителів трудового навчання і технологій спрямована на розвиток в учнів уявлення про матеріальне виробництво та формування технологічних умінь і навичок. Це один із дієвих факторів, які забезпечують самовизначення старшокласників, орієнтують їх насамперед на професії матеріального виробництва. Крім цього, оволодіння вміннями роботи з сучасним обладнанням та електроінструментами є показником готовності школярів до безпечного виконання завдань у процесі домашнього господарювання.

Ризик отримання травми значно підвищується якщо працювати із обладнанням чи інструментами, які потребують особливої уважності при їх використанні. Одними з таких видів обладнання є електроінструменти.

Широкого використання в побуті та на промислових підприємствах набули електрифіковані ручні технологічні машини: електричні пилки, дрилі, лобзики, шліфувальні та полірувальні машини. Завдяки тому, що електрифіковані інструменти легкі й портативні, їх часто застосовують при виконанні різноманітних технологічних операцій.

Шліфувальні машини призначені для шліфування поверхонь металу, деревини, пластичних мас.

Дисковими електропилками розпилюють заготовки з деревини, фанери, ДВП, ДСП та інших деревинних матеріалів.

Електричний лобзик слугує для випилювання складних криволінійних контурів.

За допомогою електричної свердлильної машини (дриля) свердлять отвори в деталях з деревини, металу, пластичних мас тощо.

До електрифікованих технологічних машин належить також токарний верстат з обробки деревини.

Як і будь-яка технологічна машина, електрифіковані машини мають три основні частини: електричний двигун, передавальний механізм та виконуючий (робочий) орган.

Перед виконанням технологічних операцій електрифікованими знаряддями праці необхідно ознайомитися з інструкціями до інструментів, визначити їх призначення, особливості користування ними, безпечні прийоми роботи. З метою економного споживання електричної енергії не рекомендується залишати ввімкненими в електричну мережу інструменти після припинення виконання технологічних операцій.

Сучасний електроінструмент виготовляють переважно в Китаї. Він недорогий але ресурс у нього невеликий. Тому такі електроінструменти не можна довго навантажувати, а тим більше перевантажувати. Користуються ним, як правило, лише для забезпечення побутових потреб.

Більш якісні інструменти (напівпрофесійні, професійні) виготовляють в країнах Євросоюзу та Японії.

Кожне електрифіковане знаряддя праці має певні механічні і електричні параметри, які записані в паспорті до інструмента та на табличці, що кріпиться на його

корпусі.

Після ознайомлення учнів з будовою та характеристиками інструменту потрібно вивчити та пояснити інструкцію з охорони праці при роботі з використанням переносних електроінструментів (дриля, шліфувальної машини, пилки, рубанка) та технікою безпеки.

Викладання інструкцій та демонстрація їх на практиці дозволяє дітям отримати необхідні знання, які допоможуть уникнути травм та пошкоджень, проаналізувати їх рівень, приймати адекватні рішення та свідомо діяти, щоб відвернути небезпеку або зменшити її шкідливий вплив, керуючись розумінням вимог безпеки, які лежать в основі користування будь-яким інструментом.

Таким чином, підготовка учнів до безпечного життя та діяльності неможлива без засвоєння знань з техніки безпеки та охорони праці, їх практичного застосування. Детальне опрацювання цих тем дозволяє дітям отримати необхідні знання, які допоможуть ідентифікувати небезпеку, що наближається або виникла, проаналізувати її рівень, приймати адекватні рішення та свідомо діяти, щоб відвернути небезпеку або зменшити її шкідливий вплив, керуючись розумінням явищ, які лежать в основі будь-якої ситуації. Згідно з державною концепцією освіти з напрямку «Безпека життєдіяльності людини», освіта та виховання спрямовані на одержання фундаментальних знань, умінь і навичок, формування поглядів, цінностей та поведінки з метою запобігання ризику для життя і здоров'я людей.

Список використаної літератури

1. «Електрифіковані знаряддя праці, їх переваги та недоліки у роботі з дерев'яними заготовками» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://naurok.com.ua/urok-elektrifikovani-znaryaddya-praci-h-perevagi-ta-nedoliki-u-roboti-z-derevyanimi-zagotovkami-95877.html#> (дата звернення 1.03.20). – Назва з екрану.
2. Електричний інструмент [Електронний ресурс] Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Електричний_інструмент (дата звернення 1.03.20). – Назва з екрану.
3. БЖ та ОП в кабінеті трудового навчання [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://naurok.com.ua/bzh-ta-op-v-kabineti-trudovogo-navchannya-122395.html> (дата звернення 1.03.20). – Назва з екрану.
4. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх учителів трудового навчання і технологій до використання електроінструменту [Електронний ресурс] Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/NZTNPU_ped_2016_2_24.pdf (дата звернення 1.03.20). – Назва з екрану.
5. Практичні заходи зі збереження життя та здоров'я учнів під час освітнього трудового процесу [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nsod_2012_4_11.pdf (дата звернення 1.03.20). – Назва з екрану.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЯК СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

*Цимбарович А. О.
м. Полтава*

Анотація У статті здійснено аналіз розвитку наукової думки щодо організації цивільного захисту як складової національної безпеки держави, дисертаційних досліджень та деяких наукових праць вітчизняних учених і фахівців з питань державного управління у сфері цивільного захисту. Розглянуто роль та місце цивільного захисту в системі забезпечення національної безпеки України.